

## Nr 339.

Av fröken **Wetterström**, *angående utredning om överförande av dispensärernas och sanatoriernas överskottsresurser i reumatikervårdens tjänst.*

Riksföreningen för bekämpande av de reumatiska sjukdomarna har nyligen meddelat, att den av överstyrelsen för konung Oscar II:s jubileumsfonds sanatorier fått löfte att som konvalescenthem och eftervårdsanstalt för reumatiskt sjuka disponera Spenshults sanatorium. Man torde här ha funnit en värdefull möjlighet att lösa en del av de omfattande problem som 1941 års reumatikervårdssakkunniga belyst i sitt år 1945 avgivna betänkande om reumatikervårdens utbyggande.

Reumatikervårdssakkunniga, som betonade att deras beräkningar gjorts med iakttagande av största möjliga försiktighet, kommo fram till att det närmaste, oundgängliga målet för reumatikervårdens utbyggande var 2 000 vårdplatser. De sakkunniga betonade också, att varken 1931 års framställning från pensionsstyrelsen om byggandet av en reumatologisk klinik i Stockholm, statens sjukvårdskommittés förslag år 1934 om 9 speciella reumatologiska lasarettavdelningar eller 1936 års sakkunnigas förslag om 21 sådana specialavdelningar ännu 1945 på något sätt hade omsatts i praktiken. Icke heller senare har reumatikervården haft möjlighet att göra några iögonenfallande framsteg. Bristen på vårdplatser är alltfört synnerligen svårartad.

Inom tuberkulosvården kan man däremot iakttaga icke blott en nedgång i antalet upptäckta sjukdomsfall utan även ett begynnande överskott på vårdplatser — det senare ett förhållande som också påtalats av överstyrelsen för konung Oscar II:s jubileumsfonds sanatorier i samband med det ovan nämnda erbjudandet om en omDispositionering av Spenshults sanatorium.

I och med att dispensärverksamheten blivit tillfredsställande utbyggd, har antalet nyupptäckta dispensärfall företett en påfallande jämn nedgång, detta trots de på senare år alltmera omfattande skärmbildsundersökningarna. Hela antalet nyupptäckta dispensärfall var sålunda 1940 18 421 men hade 1948 sjunkit till 12 808. Sistnämnda år företogos ej mindre än 458 332 skärmbildsundersökningar.

Av dessa siffror torde kunna utläsas det glädjande faktum att dispensärverksamheten, liksom sanatorierna, för varje år får en alltmera minskad arbetsbörda. Samtidigt kvarstå och förvärras emellertid de svåra förhållandena inom reumatikervården. Den naturliga konsekvensen härav måste enligt vår mening bli, att reumatikervården i den omfattning som är möjlig bör få tillgodogöra sig den personal och de vårdplatser m. m. som icke till fullo utnyttjas i tbc-vårdande syfte. Vi vilja i detta sammanhang erinra om att antalet central- och distriktsdispensärer stigit från respektive 42 och 390 år 1940 till respektive 54 och 544 år 1948.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställas,  
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla  
om en utredning rörande möjligheterna att under hand över-  
föra dispensärernas och sanatoriernas överskottsresurser i  
reumatikervårdens tjänst.

Stockholm den 26 januari 1951.

*Karin Wetterström.*

---